

Річна передплата - 2 долари. Ціна 40 центів.

ВІСНИК

Ukrainian Literary Journal

Український ілюстрований літературно-мистецький журнал, ч. 14, березень-травень, 1970.

Mr. I. MANYLO, CUMBERLAND RD.
MILLVILLE, N.J. 08332, U.S.A.

Адреса:

ЗАПОРІЖЖЯ

М. КИЦЕНКО

З ГЛИБИН ВІКІВ

Іван Манило

СТЕП

Люблю я степ, безмежний і співучий,
Де вітер котить хвилі запашині,
Де люд мій рідний і робучий
Поклав пісні на серденько мені.
І ось я йду розлогим рідним полем.
Пшениця ген вклоняється. Вітри
Ведуть на поводах блакитним морем
Хмарини прозорі в осяяні світи.
О, хто їх там ще тепло привітає?
Де другий є Дніпро й надхнення, як у
нас?

Це ж тут творив на мрійному розмаї,
На хвилях буряних улюблений Тарас.
Він тут ходив, величний і могучий...
І на межі, схилившись поміж трав,
Налялят колоски, шумливі та колючі,
Гарячими устами цілував.
І далі йшов по травах придорожних.
Похилену хатину в далині
Він бачив зором ніжним і тривожним,
І виростали спомини сумні.
Ось на подвір'я вийшла молодиця.
— Ідіть до інших... Гірко і без вас!..
А він: "Яриночко!.. Моя перепелице!"

— Невже це ти, коханий мій Тарас?
Ти ж зянаком пішов з домівки, брате,
Веселий, дужий, з чубом ще густим,
А повернувся в придніпрову хату
Сивоголовим, немічним, старим...
"Я волочив кайдани по лісках сипучих,
Під шапкою солдата постарів,
Та український степ, незміряний, родючий,

В моїй душі бренів піснями кобзарів.
І кликав я сталить сокиру гнівом,
Аби неправду побороть навік,
Щоб пісню волі в колоскові ниви
Міг залести великий трудівник!"

Люблю я степ, Дніпро і сиві кручі,
Де вітер котить хвилі по гаях,
Туди, аж до Карпат, де люд, як ми, робучий,
І де гримить наш гнів в нездушених піснях.

З книги "Грім за Зорею".

І. Манило/зліва/ та др. Буряківець на Союзівці УНС/США/

Хортиця!.. Співуча, легендарна, героїчна... Яких тільки образних слів не добирає народ, щоб висловити своє захоплення цією славною землею! Овіяна легендами далекого минулого, сповнена героїки часів Запорізького козацтва, прославлена в роки різних воєн, Хортиця завжди була близькою і дорогою Великому Українському Народові, полум'яною славою Слов'янщини, золотим коліскою Великої України.

З давніх-давен Хортиця - земля українська/руська/. Це візантійський імператор Багрянородний у своїй відомій праці "Про управління імперією"/946 - 953 рр./писав: "Проїшовши Крарійський перевіз/Кічкаську переправу.- М.К./, причаляють до острова, який носить ім'я святого Георгія. На цьому острові вони вчиняють свої жертвоприношення: там стоїть величезний дуб..."/Як свідчить історик Я.П.Новицький, цей дуб було знищено в 1871 р. Він налічував біля двох тисяч років.- Ред./.

Історики по-різному пояснюють назву "Хортиця". Одні додержуються думки, що назва пішла від древньослов'янського бога Хорса. Професор Одеського університету дослідник Ф.К.Брун вважав, що вона виникла від слова "хорт", що означає борзий собака; інші пояснювали походження від тюрксько-половецького слова "орт", "орта", що значить "середній", розташований посередині, між протоками. У руських/українських/ літописах острів звався Хортич, Хортицький, іноземні дослідники Боплан і Мартин Бельський називали його Хорчиком.

Острів завжди вражав своєю величністю, розкішністю природи, якоюсь особливим казковістю. Німецький посланець Еріх Ласота, відвідавши його в 1594 році, за нотував у свій щоденник, що це "прекрасний, гористий, веселий острів"/"ПУТЕВЬЕ ЗАПИСКИ ЛАСОТЫ, ОТПРАВЛЕННОГО РИМСКИМ ИМПЕРАТОРОМ РУДОЛЬФОМ II к ЗАПОРІЖСЬКАМ В 1594 ГОДУ. Перевод и примечание Ф. Бруна. СПб, 1873, стр. 48/. А відомий історик Я.П.Новицький/тільки через триста літ пізніше/додавав: "Такі великі острови, як Таволжанський, Кухарський, Томаківський, в порівнянні з ним, - ніщо"/ Я.П.Новицький. Острів Хортиця на Дніпрі. Ф. 184, стор. 1/.

Хортиця тягнеться 12 кілометрів у довжину, два з половиною - в ширину. Її загальна площа 3 тисячі гектарів... Висота скель над рівнем води в окремих місцях досягає 30 метрів. За твердженням прекрасного знавця Запоріжжя Дмитра Івановича Яворницького - це найбільший, найкрасивіший і найбагатший острів Дніпра/Так, це правда! Але правда й те, що на острові Хортиця ще й досі не виросли ЖМАРОСЯГИ УКРАЇНСЬКОГО НЬЮ-Йорку... - Ред./.

З ранніх часів України-Русі він був важливим торговельним пунктом. Сюди звозили хліб, рибу, мед, а з Константинополя і грецьких колоній - різні цінні товари. Руські купці, спускаючись по Дніпру в навантажених лодях, відбивали біля порогів печенегів, а потім зупинялись на острові і там, під гіллястим старим дубом, приносили своїм богам жертву вдячності за одержану перемогу. Хортицю не раз відвідували київські князі Олег, Ігор, Ольга... Як розповідають легенди, тут, на високій Чорній скелі, склав свою буйну голову Святослав...

У руських "Літописах по Іпатієвському списку" згадується, що під ІІОЗ рік на Хортиці прибув великий князь Святополк Ізяславович, а з ним молоді князі - Давид Всеславич, Вячеслав Ярополкович, Давид Ігоревич та Ярополк Володимирович. "И поидоша на коних и в ладях, и придоша ниже порог и стаха в Протолчех и в Хортичем острове", - Святополк звідси пішов до Сутені/річки Молочної/ і там одержав блискучу перемогу над половцями. В 1223 році сюди теж збиралися всі головні руські/українські/князі. Це було перед трагічною битвою на річці Калці, коли поразка в бою привела до початку татаро-монгольського іга.

Далеко в глибинах віків народжувалася бурхлива історія Хортиці. Але й сьогодні вона хвилює нас подіями своєї сивої минушини, чарує барвами легенд і міфів. Великий грецький історик Геродот, який побував на Бористенесових/Дніпрових, - Ів. Дніпряк/берегах, писав про країну Гілею/знаменитий Великий Луг/, про зустрічі там Геракла з прекрасною Змією-Дівицею, вказував на місце печери, де народився родоначальник скіфів/скитів/. А скільки таких тасмних печер /навіть загадкових/ на Хортиці і навколишніх островах! У ХІХ столітті історики широко досліджували хортицьку "Змієву печеру" біля скелі "Вища голова" і залишили про неї цікаві спостереження й думки. У пізніші часи ця печера використовувалась запоріжцями як сховище зброї...

А взагалі, історія України навряд чи знайде ще такий шмат землі, який би за силою своєї історичної ролі, за глибиною подій, героїзмом людей набрав такого широкого розголосу і був би так щедро оспіваний народом, вплетений у безліч легенд і міфів. Розповідаючи про Хортицю, історики завжди зупиняються на прилеглих острівцях і Кічкаській переправі. Зупиняються тому, що, поперше, ці острівці знаходяться буквально за кілька сот, а то й десятків метрів од Хортиці, висять, як кажуть, у неї на мотузку, а по-друге, вся їхня історія - це історія Хортиці.

У 1876 році археолог Беренштам знайшов на Хортиці посудину кам'яного віку з майстерним зображенням оленів. А скільки знахідок епохи скіфів, козацтва! Ще в другій половині ХІХ століття на Хортиці часто виймали з прибережного піску та ярів гармати, ядра, шаблі, ножі, стріли та іншу зброю. Багато мідних, чавунних речей, що тепер, безперечно, склали б історичну цінність, німці-колоністи доставляли на олександрівські/Запорізькі/ та верхньо-хортицькі заводи, там переплавляли на різні господарські речі.../А де ж були великоукраїнці?... Чому вони німецьким та іншим заблудам дозволяли грабувати Хортицю?! - Ів.М./.

Предмети старовини знаходили і в Річищі. Перед другою світовою війною Запорізька обласна газета "Большевик Запорож'я" /тепер в Запоріжжі ще виходять часописи "Индустриальное Запорожье" та "Космогонія Запоріжжя"/ - Ред./повідомляла, що в минулому столітті на Старому Дніпрі було знайдено 17 довгих, добре збитих човнів і двосуден: одне з уцілілою гарматою, на другому валялась крива шабля з посрібленою ручкою. Уціліле судно, навантажене ядрами, було знайдене і в Новому Дніпрі... Але все так і лишилося під водою!

Про сліди великих битв на хортицькій землі свідчать розповіді багатьох старожилів, зокрема Дейкуна, рідного дядька І.Манила. Бже багато років цей Дейкун працює

сторожем-наглядачем біля Запорізького сімсотлітнього дубу - свідка славної минувшини. Їх, старожилів, у свій час широко використовували Д.Яворницький, Я.Новицький та інші українські дослідники. Варто згадати такий запис, зроблений Яворницьким:

"В старовину, бувало, як підеш різними балками острова, то чого тільки не побачиш: там стирчить велика кістка від ноги людини, там біліють зуби з широкими щелепами, там вилізли з піску ребра... Потрібно тобі схватися в печеру, біжиш туди і натикаєшся на великий мідний казан чи черепкову чашу. Тоді мисливцям не треба було купувати свинець, - слід було тільки почекати, доки пройде дощ та підніметься вітер, - після того йди і збирай скільки завгодно..."/Д.И.Яворницький. "Запорожье в остатках старини", СПб, 1888 г., ст.244/.

На Хортиці ще в кінці ХІХ століття стояло біля ІЗО скіфських могил, а на півдні острова, як і за Святополка, Володимира, - все манив у чисту дніпрову воду древній Протолчий брід.

Ів. Дніпряк

НА ХОРТИЦІ

На Хортиці весни й пісень мого народу
Бже б"с копитом кінь моєї слави...
Збираються полки - і ринуть до походу
За Велич Української Держави;

На Хортиці брешуть-бредуть дуби мого
безсмертя,
Вітри історії шумлять між сльозом
верховіть;
І я, немов Орфей, в Дніпровій круговерті
Пливу і хду нових, як грим, століть...
1970

Петро Ребро

Вогні гучать, вогні ячать, вогні звучать,
як музика.
Вони мигтять, вони ряхтять, вони летять в
майбуття.
Ми пал сердець до краплі їм, вогням,
віддати мусимо, -
Ясніше наших ясних мрій нехай вони
цвітуть.
Ніч на околиці втекла, сполохана,
знеможена,
А з лука греблі навздогін -
огненних стріл рої.
Турбіну руха не вода, а думка на труд
помножена,
То Кобзарева яра думка... Труді ж твої
й мої.
Що й говорити, земляки, нам щасна доля
випала -
Дідівську славу берегти й нести вікам
осонь.
Тут зірка зірветься в ріку - сузір'я з
неї випливе,
Виллється промінь у мартен, а витече -
сто сонця!
Славута м"язи розмина - луна за обрій
котиться.
Мов корогву здійма завод - либонь, вдалася
сталь.
Гойдає вітер на руках, як кобзу,
острів Хортицю -
Безсмертя дума по дратах струмить
щочасно вдаль.

У думі тій пороги б'ють, бентежно
 шаблі блискають,
 Димлять бекети, коні ржуть і шелестить
 терлич.
 А потім гупають громи, вишнево крешуть
 блискавки,
 І виростає красень град, клекотіла Січ.
 О ти, проспектів дивових під зоряними
 тентами!
 О ти, веління Вільних Рук, заковане в
 граніт!
 Легенди творяться нові, братаються з
 легендами
 І разом з крицею ідуть в усі кінці -
 у світ.
 А місто лайнером лстить понад віками-
 плесами:
 Одне крило - Дніпровська ГЕС,
 друге - "Запоріжсталь"...
 Пальне у нього - наша міць, наснага
 геркулесова,
 Народом задана йому найвища висота!
 Назустріч - щастя материк, сузір'ями
 засіяний,
 Позаду - тисячі наруг, і піт, і кров щораз.
 Проліг Проспект наш Головний в майбутнє,
 в день омріяний,
 По ньому йде Народ-титан, а з ним
 співець Тарасі..

1969

ооооооо

Мих. Драй-Хмара

НА ХОРТИЦІ

Тут Січ стояла, тут гули майдани,
 Димилися козацькі курені,
 Змагались семеряги і хупани,
 Лунали горді і сумні пісні.
 А нині все це вкрили баклажани,
 Картопля, морква, огірки рясні,
 І лиш могили, древні дідугани,
 Нагадують колишні буйні дні...
 Та глянь на північ: там крицеві зводи
 Черкаються об небо... Мов титан,
 Потужний мур розсік дніпровські води.
 А на горі здіймаються заводи.
 То степу дух новий, то Дніпрельстан,
 Грізний владар могутньої природи.
 1930 ж.ч.ж

Іван Чернецький

СЛОВО ПРО ІВАНА СІРКА

Вмиратиме Іван Сірко у чистім полі,
 хоругви схилить слави думна Січ.
 І скотиться сльоза пекуча долі
 коневі бойовому з віч.

Замріється на мить Іван Сірко в чеканні,
 підійме вгору стиснутий кулак
 і голосом, немов на сповіданні,
 востаннє прорече козацтву так:

„Я не боюсь страшної злої кари
 за те, що люто ворога рубав.
 Та збусурманені кати — то яничари,
 то мати зганьблена, то сльози і журба...“

Коли в очах його навіки світло смеркне
 і радість кине яничара в дрож,
 раптово битись перестане серце,
 і на степи поллеться сивий дощ.

ЗАМОВЛЯЙТЕ КНИЖКИ: С.Скляренко: Святий
 лав, Володимир/два романи/-5.15; 3. Дон-
 чук: Утрачений ранок/ром./-6.00; 1. Ма-
 нило: "Україна сама" та ін.кжки-2.00.

Усі числа "Володарю" / за мінуті роки / вислигли за 2 долари.

Володимир Куликівський

КОЗАЦЬКА ЧАЙКА

У пониззі Дніпра
 Зеленаво палали заплави,
 Та війнуло раптово:
 Побіля Оленків знайшли
 Не скарби запорізькі,
 А частку козацької слави,
 Над якою намулом
 Мовчазно століття лягли.

Кожну крихту землі
 Обережно знімали ланцетом,
 І стрункішим ставало
 Майстроване тіло її.

Гордовито у кожному
 Билось настійне:
 Оце ти,
 І!ло грозою літала
 В заморські турецькі краї!

І спустили на воду,
 І крапля не зблиснула в дніщі, —
 Не на день засмолили,
 Не на рік, не на вік, не на два!
 Ще злетіти б тут веслам,
 І хвиля під нею заплеще,
 І побіду пророчу
 Дніпровий лиман заспіва.
 Але сплять козаки,
 Хоч у кожного біля правиці
 Чесна шабля лежить

І земний наслуховує гул.
 Ім вертають у снах
 І чайки ці, і свист гаківниці,
 І червоний Босфор,
 І обложений грізно Стамбул

...На буксир її взяв
 Стрекотливий дюралевий катер
 Сіпонулася чайка,
 Мов ранений птах без крила,
 А коли їм дихнув
 Неозоро Дніпровий фарватер —
 Відірвалася вона
 І сама, як легенда, пливла..

Їй правічним гіллям
 Уклонялись вербові заплави
 І глушили порти
 Механічно-громовий розгін,
 І підносили вище свої прапори
 пароплави,
 „Метеори“ крилаті
 Раптово лягали на спин.

Хвили бавились в барви
 Червоні і сині, й блаваті
 І причали вінчали
 З минулим нових козаків,
 І пливла величаво
 Моєї відваги праматір,
 Без буксирів пливла
 Течією славетних віків.

Н. Щербина

Відомий дослідник Запоріжжя
 Д. І. Яворницький. Фото німця
 30-х років.

Г. ГАЙНЕ

З циклу "ВНОЧІ В КАЛТІ"

Свої у моря перли,
 Свої у моря зорі...
 Серце, серце мов,
 Своє кохання в тебе.
 Великі море й небо

Та серце мос неосяжне,-
І краще всіх скарбів і зір
Сяє і світить кохання мос.

Прийди, мос дівчатко,
Прилинь до мого серця:
І море, і небо, і серце мос
Зилляться в кохання до тебе.

Переклав
Іван САНДУЛ

ЗАПОВІДНИК УКРАЇНСЬКОГО КОЗАЦТВА НА ХОРТИЦІ

Як повідомляє преса, на Хортиці буде збудований історично-культурний заповідник запорізького козацтва. Після перегляду різних проєктів, першу нагороду призначено групі запорізьких архітекторів інституту та київським архітекторам з інституту "Дніпроміст".

Про такий вислід всесоюзного конкурсу оприлюднила й "Літ. Україна" в нотатці "Увічнення героїчного минулого", признаючи нарешті, що "українські козаки кілька століть боронили свою волю і незалежність".

"Літ. Україна" не пише хто ж знищив Запорізьку Січ і чому Запорізькі козаки підтримали Івана Мазепу, а не Петра I? А на ці питання треба б дати належну відповідь хоча б у "Рідношовному" часописі "Индустриальное Запорожье".

-ооо-

Ів. М-до, Д. Тараник

РОЗБРАТ

/Повість, продовження/

Макар Дривнич наливав пиво, а сам аж облизував губи. Хто ж не допивав, то Макар закінчував за нього, виливаючи рештки пива в свій широкий і гнилозубий рот. Це був, здавалося, не рот, а якась бездонна нора, як у того ховраха, який має нору з двома виходами на поверхню землі... За пів години Макар "нализався по саму зав'язку і пішов танцювати. Всі присутні сміялися, граючи губами "Гопака".

- Макаре, скинь свою "московку", тобі ж тяжко танцювати! - сміявся Семен Луценко. Та Макар не слухав, вибивав "Гопака", приспівуючи:

- Скину коуж на полицю,

А сам піду на вулицю...

- Тепер, хлопці, підемо по бригадах приймати ходобу! - голосно озвався якийсь активіст.

Жінки і діти вже гнали корів. Одна жінка привела корову з телям:

- Хто ж буде за ними доглядати? Та хто ж їх приголубить, та хто ж їм обриває тиме буруб"яки і реп"яхи? Бідні ж мої, бідні... - аж заплакала.

- Чому ти плачеш? - запитав, ніби нічого не знаючи, Степан Горощко.

- Хто ж буде дбати про здоров"я нашої худібки?

- Не журися, жінко! Знайдемо кому доглядати, а ось і твій хлопець... Скільки він має років?

- Пішов чотирнадцятий.

- Ну, він і буде доглядати... Ставай, хлопче, за старшого біля корів. Сіно ми привезем, а водичка - свіжа і аж солодка - ось в колодязі.

Селянка пръвселішала. Вона знала, що - 4

Ії синок Дмитро дбає тиме за "своє" корову і "наше" телятко. Синок таж усміх-нувся: - Мамо, тепер я нагодує сіном своє теля і корову, бо вони дома їли лише суху соломку та полову з дохлими мишами...

Горощко грізно закричав:

- Ти давай всім однаково! Тепер того немає, що це мос, а це твоє. Тепер все наше, колгоспне, всесоюзне... Що мос, то мос, а що мос, то... не твоє! Зрозумів?! Отох, дивися, щоб усі корови мали, що взяти на зуби, щоб були своєчасно напосні і вичесані, щоб не ревли по-дурному, як ті воли в Панаса Мирного... Чи ти читав "Чому режуть воли, як ясла повні"?

- Йї-богу, не читав...

- Бо їм, хлопче, мало повних ясел...

Їм ще дай, мов на лопаті, Волю... Незалежну і широку, як степ, кошару, випусті їй погуляти в Солодку Балку, не виламуй їм рогів, не здирай з них ніжної шкури! Е-ге-ге! Ось чому режуть сіророгі українські воли... Дмитре, ти ще малий і зелений, мов отой Іван Манілівський, але... ти не гнівайся на мене. Наші волики ще й не так зарежуть!

Дмитро уважно дивився в очі, похитував головою, вдавав, що все розуміє. Насправді ж він думав не про мирних волів Панаса Мирного, а про своє телятко, яке жалібно мекало й хотіло, мабуть, втекти додому. Мудра сивоголова корова стояла поруч і, ніби все зрозумівши, мовчки плакала над своєю коров"ячою долею. Вона ще не знала, що і її запрянуть /разом з конем / до плуга... "Дай, Боже, здорова" нашій корові!" - писав колись Тимофій Бордуляк, бо без корови, без молока, без масла, без сиру не міг прожити ні один селянин на Великій Україні. Забрати в бідного селянина корову - це майже забрати в нього все: достаток, здоров"я, кашу з молоком.

...Вечером 10 березня голова сільради Захаров та представник райкому Сторожко в колгоспній управі/в хаті Терешка Зуля/ сикликали активістів-незаспокоєних з усього села. На нараді було лише два питання. Перше питання - дати назву для колгоспу. Друге питання - вибрати чи призначити голову колгоспу, його заступника та різних бригадирів колгоспних бригад. Засідання, як і можна було сподіватися, відкрив сам Захаров, а доповідь виголосив "землячок" тов. Сторожко.

Він звернув увагу присутніх на розбудову й закріплення колгоспної системи, на вивчення творів Маркса-Енгельса-Леніна-Сталіна, бо без цього, мовляв, знання "її-богу, ні до порогу", перекутивши на новий лад народне прислів"я "Без Бога - ні до порога". Після доповіді, як це буває, звичайно, серед українців, відбулася "хваст" дискусія": активісти села "руками й ногами" підтримували Сторожку, за що й одержали від нього гарячу подяку. Потім Захаров запропонував назвати колгосп "Червона Хортиця" або "Червоний Партизан". Яків Куліш, в якого всі дороги ведуть не до Криму, не до Риму і не до Києва, виступив і заявив, що ці назви вже застарілі, не актуальні - вони втратили своє значення. Він запропонував назвати - колгосп ІМЕНІ СТАЛІНА...

- Про Іосифа Віссаріоновича Сталіна нам уже все відомо! - додав хитромудро на закінчення.

Деякі "колгоспники" скривилися, мов се-Рєда на п"ятницю, потім швидко схопили-

ся на ноги, скинули, хто мав на голові шапки, - і, ну, аплодувати, бити радісно в долоні... А Макар Дривнич, блискаючи, мов паралітич, очима, поспішив промовити:

- Дорогі товариші колгоспники! Ми всі погоджуємося на цю зоресяйну назву для нашого колгоспу "СТАЛІН" і маємо від цього приємне, арокдухне задоволення, бо це назва авторитетна й відповідальна. Тепер ми будемо всі добре робити-працювати, щоб виправдати цю назву! Хай живе... Сталін!!

Далі присутні вибрали "одногосно" правління колгоспу ім. Сталіна:

Голова колгоспу - тов. Горошко,

Заступник голови - тов. П. Кубишнік

Бригадири - С. Луценко, Ярема Славутич, М. Дривнич та Ів. Понеділок... Керівником свиноферми обрали відому самогонницю Докію. Вона була - і це правда! - дуже щедрою і щирою селянкою, ніде й нікого не ображала, не принижувала, а своє діло знала досконало. Крутила всіма, як віхтем, мала окремих "хіночий" підхід і до старого й до молодого. Безперечно і нема ніякого сумніву, що головною ареною Докії Керченської в справі пропаганди своєї "свинячої діяльності" було... власне ліжко. Так, вона згодом стала видатною свинаркою! Свині в неї виростили великі, товстосалі, з позолоченими ратицями... Кожна свиноматка - і це також правда! - завдяки старанням Сторожка, Горошка та інших приводила на світ по 12 поросят... Про це "чудо" ХХ-го століття писала навіть обласна газета "Красное Запорожье", помістивши й фотографію Докії-ударниці. /Далі буде/

--oOo--

Яків Дорошенко

ШЛЯХ ДО ДОБРА

/Продовження/

II. РОДИННІ ВЗАСМОВІДНОСИНИ

23. Вважай, що кожна окрема родина - це велика клітина родини-нації, родини-держави

24. Шануй батька та матір.

25. Залишити чоловік батька й матір і стане до хінки своєї, - і стануть вони одним тілом... Те, що вже правно спароване, людина нехай не розлучас.

26. Чоловіки, любіть своїх хінок, а хінки коряться своїм чоловікам, бо чоловік є голова. Отже, нехай кожен зокрема із вас любить свою хінку, як самого себе, а хінка нехай шанує та любить свого чоловіка.

27. Окрасою хінки нехай буде не зовнішнє - заплітання волосся та навішання золота, перлів або коштовних шат, але скромність, добрі вчинки та лагідний дух.

28. Хто хінку свою відпустить і бере собі іншу, той чинить перелюб. І хто побереється з тією, що муж відпустив, той також чинить перелюб. Й коли хінка покине свого чоловіка й вийде заміж за іншого, то чинить перелюб і вона...

29. Діти! Будьте слухняні у всьому батькам.

30. Батьки! Лагідно поведіться та любіть своїх дітей і не роздражніть їх; навчайте їх шанувати, найперше, родину свою й взагалі всіх старших, навчайте їх чужому поведінню до всякого; перестерігайте їх від дурного впливу; турбуйтеся про їхнє здоров'я; привчайте до праці; дайте їм відповідну освіту, що забезпечила б їм майбутність матеріальну і духовну, формуйте від першого року їх характер в дусі моральних засад, вважаючи, що те,

що ви зашепите виховуюче в дитину до 7 років, - залишиться в ній до кінця життя

31. Хто спокусить дитину до зла, то краще б такому було не жити на світі.

32. Коли хто про своїх, особливо домашніх, не дбас, той вирікся людяності, і він гірший від злочинця.

33. Тримайте в родині згоду і лагідність.

/Далі буде/

Д-р Олія МОВЧАН

3 нотаток
лікаря

ПРО ХІНУ, ХІНОК ТА "СІМЕЙНЕ ЩАСТЯ"

Психологи вже давно помітили певну взаємозалежність між Хією та сімейним щастям. Зокрема, помітили, що винуватцем сімейних "непорозумінь" здебільшого буває не чоловік, а хінка.

Сумніваючись у правдивості таких спостережень, одна з "покривджених" - на цей раз відома спеціалістка з ділянки психології д-р Лойс Брозерс - вирішила особисто дослідити, чи дійсно воно так є, а не інакше. На минулорічній конференції редакторів американської преси в Чикаго д-р Брозерс поділилася з присутніми про деякі наслідки своєї багаторічної та впертої наукової праці в ділянці впливу або значення Хіи на родинно-сімейне життя. З тих висновків довідуємося, що:

На кожних десять родинних суперечок /в тому числі й бійок/, дев'ять виникають з вини хінок, які або не вміють, або просто не хочуть готувати доброякісні й смачні страви;

Хінки, які люблять "добре" й багато з'їсти, - такі хінки так само здебільшого люблять більше й "добре" насолоджуватися статевим/сексуальним/життям...

Хінки частіше хворіють на перестуду, ніж чоловіки, хоч ті хінки, які закохані, не так часто хворіють...

Хінки більше говорять про чоловіків, ніж чоловіки про хінок;

Більшість чоловіків інтелігентніші від своїх хіночих "подруг", а однією з причин є те, що переважно чоловіки не радо одружуються з хінками, які мають вищу від них освіту. Якщо ж чоловік одружиться з хінкою, яка інтелектуально стоїть вище від чоловіка або багатша від нього, то згідно з статистичними даними, такий чоловік має більший ризик померти від передчасної атаки серця, ніж якби він одружився з трохи "дурнішою" та біднішою від себе хінкою.

Аналізуючи проблему харчування, д-р Брозерс сказала: "Добра страв є синонімом доброго й приємного слова або материнської любови й тому вона/страв/ в одній кувій мірі буде так само дуже важливою в майбутньому, якою вона є зараз чи була в минулому."

Висновки пані доктор Брозерс підтверджують слова дружини Вінстона Черчіля, леді Клементини, яка на питання однієї з хіночих репортерок - "В чому полягає "таємниця" довготривалого й щасливого подружнього співжиття?" таким нібито було подружжя Черчілів, - відповіла: "Годуйте добре й смачно своїх чоловіків, - тоді вони і ви з ними будете почувати себе щасливими..."

"ХВОРА АМЕРИКА". Недавно з доручення американського "Синього Хреста"/"Блю

Крос/Інститут т.зв. публічної opinii Лю.Гариса провів опитування на питання: Як населення США оцінює стан свого здоров'я? Ось деякі висновки:

Приблизно одна третина дорослого населення журиться тим, що не може добре спати ні вдень, ні вночі. Одна четвертина населення скаржиться на перевтому, яка не зникає навіть вранці після нічного відпочинку. Приблизно 25% людей скаржиться на брак апетиту або на неможливість вгамувати його. Більше опитуваних/добра половина! А таких було 1057 осіб - чоловіків і жінок/відповіли, що вони часто себе почувують самотньо й тому впадають в стан психічної депресії. 53% людей скаржилися на ті чи інші хворобливі недомогання в своєму здоров'ї, при чому 25% заявило, що вони час від часу страждають на різні розлади емоційного характеру.

Подібне опитування було проведене також серед населення т.зв. Аппалачії - гірських або підгірських околиць США, економічний стан яких вважається низьким. Дві треті населення цих околиць сказало, що воно завжди на щось хворіє.

Такі наслідки публічного опитування виявила вищезгадана американська інституція, яку, звичайно, ніхто не може запідозрити в будь-якому "антиамериканізмі" чи подібних до нього "крамольних" речах. Чи в наслідок такого опитування можна сказати, що "Америка хвора" - це інше питання. Скорше, мабуть, хвора не нація чи держава, а система, в якій або з причини якої виникають подібного роду "недуги"/хоч багато мудрих людей вважає, що кожна нація заслуговує на свій уряд. Тобто, яка нація або який народ - такий і його уряд... Конкретніше, населення США має такий уряд, на який воно заслужило. І хоч уряд не завжди те саме, що й система, проте, здебільшого уряд характеризує систему/.

ВОДА Й ЗДОРОВ'Я. Вчені вважають, що один з кращих запобігливих та лікувальних "середників" більшості недуг дихальних органів є пиття чистої та холодної води - кожного дня і при кожній нагоді й навіть ненагоді. Недавно вважав за потрібне це підкреслити Д-р Г.Родес - консультант департаменту здоров'я США. На конвенції Інституту в Справі Досліджень Астматичних Недуг у Дітей/Колорадо/ він сказав: "Пиття води є важливою передумовою успішного запобігання й лікування недуг дихальних органів, зокрема перестуди".

Якщо йдеться про автора цих рядків, ця порада цілком себе виправдовує. Я завжди пив і люблю багато пити справжньої чистоджерельної/а не якоїсь там забрудненої різними хемікаліями та каналізаційними відходами озерно-річкової/води і, може, тому не пригадую, щоб будьколи я був хворий на будь-яку перестуду. Тому, шановні Читачі, пийте більше джерельної води, а якнайменше горілки, пива або різних кока-кола, - і тоді й ви не будете мати клопоту з перестудами!

НЕПРАЦЕЗДАТНИЙ "КОМБІНАТОР"

"Мене викликали додому заопікуватися жінкою, яка вже кілька днів мала досить сильну кровотечу," - сказав мій американський колега д-р Дж.Р. - Оскільки жінка була шостий тиждень вагітною, я порекомендував відвезти її до шпиталю аби там зробити кюретаж/"шкробанку"/матки і таким чином зупинити кровотечу, яка ставала

все більше загрозливою для життя пацієнтки. На таку пропозицію жінка відповіла:

- Я щасливо виходила з такого клопоту дома й тому не розумію чому ви хочете на цей раз мене відіслати до лікарні?

- А скільких ж ви мали... абортів?

- О, яких п'ять або шість...

- Ну, а скільки ви маєте дітей?

- Дванадцятєро, - онокійно відповіла жінка.

- Справді?! Ну, а чим же тоді займається ваш чоловік? Він, очевидно, мусить бути багатим і здоровим аби дати раду такій "невеличкій сімейці"...

- Та де там! - охнула жіночка. - Після того, як він охоче "скомбінував" мені дванадцятку дитину, його визнали непрацездатним і вичерпаним...

ВІД РЕД. Карл МАРКС і МАО-ТСЕ-ТУНГ...

Ми так мало знаємо про них! Нижче для наших Шановних Читачів друкуємо кілька поезій К.Маркса і Мао-Тсе-тунга. Справді бо: коли народ немає вождів, тоді вождями стають поети...

Поезії в перекладі українською мовою друкуємо вперше.

МАО-ТСЕ-ТУНГ

СПОГАД ПРО ДАЛЕКИЙ ПОХІД

Десятки тисяч річок голосних
І тисячі гір устають на путі,
Та арміям нашим труд не страшний,
Ім треба в Далекий похід іти...

На П'ятьох Хребтах сивіс туман
І падають хмари на нас дощем.
Розлилася навкіл річка Уман,
Де ми по коліна в бруді бредем.
І знову Далекий Похід не простий:
На березі скелі і валуни.
Через річку Даду пролягли мости
І віє на нас жижий холод війни.
А потім - Міньшань, і на тисячі лі
Снігів і гір крижаний вінець...
Три армії наші сюди прийшли,
І всі усміхаються, накінець...

ooo

НА ТЕМУ ПРО ДАЛЕКИЙ ПОХІД

Пролітають хмарки холодні, як сніг,
І гуси на південь летять - в милий
батьківський край.
Як не дійдемо ми до тієї Стіни,
Значить ми недостатньо кохасм Китай.
Ми на пальцях рахусмо тисячі лі,
Нам дме вітер жорстокий до оголених
скронь.
Несемо ми мотуззя з усієї землі,
Щоб був зв'язаний ними Зелений Дракони!

Авторизований переклад Іва-На та Лі-Ди Ма-Ни-Ло

Мао-Тсе-тунг

ПІСНЯ ПЛАВЦЯ

Не боїться мій човен вас, хвилі,
Він витримає удар,
Нести його змушені ви до цілі,
Бо я ваш володар!
Мойого брата холодні
Поглинули вали.
Це ви його до безодні
Безжально затягли.
Я був молодший від брата,
Що мужньо лишив причал.
Він сів на весла завзято,
Та ваш ковток його шал.
Тоді прийняв у серці
Я присягу - мститись вам,
В невтомнім стоячи герці,
Завдавати вдару валам...
Завжди, як море бушусь,
Клекоче аж до глибин
І ураган лютусь,
І тремтить на вежі дзвін...,-
Я скоплюся з постелі,
Лишаю теплий дім,
І пливу пова дикі скелі,
А в небі - блискавки й грім.
Я з валами борюсь сміло,
І Богові молюсь,
Підставляю вітрам вітрила,
Одної зорі держусь.
І мійч моя зростає,
І серце мот тверде.
І згуба відступає,
І пісня рветься з грудей.
Не боїться мій човен вас, хвилі,
Він витримає удар,
Нести його змушені ви до цілі,
Бо я ваш володар!

СТРУМОК

В квітучім я гуляв гай,
Струмок там пісню грав свою,
А понад водоспадом
Стояли лаври рядом.
Спокійно він до лаврів біг,
Звивався коло їхніх ніг,
Спливав у шепотінні
В їх запахучій тині.
Коли ж зі скелі він спадав,
То на порогах гуркотав,
Виносив хвилі пілні
До хмар у вічній плинні.
Отак, тамуючи свій біль,
Крізь гай він котить срібло хвиль,
А лаври сні казкові
Навіють струмкові...

З німецької переклав
Марко З-Н

.000.

ІВАН МАНИЛО

НА ДВОРІ

Засичали сиві Сови:
- Що ви пишете? І хто ви?
Еміграція німа є,
Книги кидай в сміття...
Лише дехто вас читас -
На бенкеті йде життя!
На дворі гукали Гави:
- Не збудете ви слави!
Еміграція щороку,
Вимираючи все більш,
Про степ рідний, синьоокий
Вже й не мріє... Що ж є гірш?

Ол. Рань

На дворі Сичі кричали:
- Де тут соняшні причали?
Ну, скажіть, кому потрібні
Ці поезії й байки?
Певні ми: хоч ви і здібні,-
Призабудуть вас віки!
На дворі кричали Кури:
- Вас шанують мазепури!
Від магістрів вам, Йй-Богу,
Не діхдатись пишних од...
Тох збирайтесь в путь-дорогу:
Жде вас фабрика й завод!
Обізвалися Жар-Птиці,
Гуси, Лебеді, Синиці:
- Правда їхня боса й гола -
Животіють без турбот...
Кличе вас Дніпровське Поле...
Там безсмертя, де народ!!

12 січня, 1970

--oOo--

Віра ВОРСКО

НАДВОРІ

/Другий варіант/

Запитали сонні Сови:
- Що ви пишете? І хто ви?
Та ж тепер Україна-ненька
По-російськи тільки цвенька...
Еміграція німа є,
І душі в неї немає.
Гучно гомоніли Гави:
- Не збудете ви слави!
Еміграція щороку
Вимирає все потроху,
Доріст вас читать не вмис,-
Мови ж він не розуміє...
Уночі Сичі гаділи:
- Ви покиньте творче діло!
Тратите даремно сили,
Час і гроші, і чорнило...
В моді ж є тепер долари,
А не мрій рожеві хмари!
Обізвалися Черногузи:
- Для душі потрібні Музи,
Віра, мир, любов, надія
І грайлива пісня-мрія;
Нам потрібні звуки ліри,
Щоб будили силу й віру.
Обізвалися Жар-Птиці:
- Дайте нам думок криниці...
Дайте нам книжки прекрасні,
Що ведуть в країну щастя;
Ви пишете поеми й прозу -
І сталіть народу розум!

19 січня, 1970

-ooOoo-

Лев Пилипенко

* * *

Самоцвітами в траві
Роси,
Хилять верби до землі
Коси.

Мов загублена в степу
Доля,
То могила догляда
Поля.

Вилетів із гай
Вітер,
Самоцвіти на траві
Вітер.

Під мантичками співають
Коси,
Розтрусилі із трави
Роси...

/З книги "РІДНІ ДАЛІ", 1969. Книжки Л. Пилипенка та всіх інших письменників можна замовляти в "БЮЛОСОЖАРІ", додавши 0.25 центів на поштові марки/

ЧОРНІ ХМАРИ З ГУЛЯЙ-ПОЛЯ

/Червоно-блакитні чорносотенці про "ВОЛОСОЖАР" та Ів.Манила/

...Не помилюся, коли скажу: найбільше в пресі цього року про Ів.Манила. Рецензії на його писання дали в с 1 газети. Йому на половину присвячена доповідь Вол.Державина на Байройтській конференції МУРу. Йому на третину присвячена стаття д-ра О.Гриця в "МУРІ" ч.3. На нього найбільше напи-сано епіграм... Що ж становить випадок об'єктивно?

Не позбавлений хисту і абсолютно позбавлений культурного обтяження початківець, показавши своїм дебютом цікаві... риси, замість працювати, вирішує купити собі місце в літературі. Тим самим явище з площини літературної переноситься в загально-громадську. І тільки там можна його трактувати. Громадський інтерес проблеми в тому, що Манило не сам: системою бездар/таких, як Орій Шерех! - І.М./ або недоуків стає очолити видавництво або журнал. Так купується якщо не слава, то критична недо-торканість. Але обговорювати далі літературну сторону справи - означає грати позірними величинами. З Манила може щось виити, коли він працюватиме в сатирично-гумористичному журналі під наглядом вправного і уважного редактора...

/Орій ШЕРЕХ, журн.
"Арка", ч.2-3, 1947/

...Нещодавно в Філадельфії купка бандерівських писак видала альманах "Волосо-жар". За головного поета там Іван Манило, з яким нас може познайомити автоепіграма:

Глібів, Гребінка, Манило...

Лессінг, Езоп і Крилов...

Всі вже давно у могилі -

Я ж іще жив і здоров!

"Вершина" поезії Манила вірші "Трактор і Слон". Цитуємо:

Слонові Трактор вперся в зад -

Гуде, реве, зіпхнути хоче...

Ні з місця Слон! Ще й, певно, рад:

Присмно з-заду щось лескоче...

/ "Літ.Україна", ч.4: 99-
100, Київ, 1957/

ЗАБЛУДА

Пригадую: іще перед війною

У нашому гуртожитку він жив.

Завжди сидів за партою зі мною,

Завжди на демонстрації ходив.

По вулицях із нами ніс портрети,

Співав про Волочаївські бої...

Учився справно, часто до газети

Пописував ще й віршики свої.

Завжди спішив на збори і спрокволу

Крив із трибуни голосом важким:

- Та я б його сключив із комсомолу!

Та скільки можна панькатися з ним...

І пробачався, позирав несміло,

Коли були супроти голоси.

Такий собі на прізвисько - Манило,

А що в душі у нього - розкуси!..

Таким його і пам'ятаю...

Війна покрила неба вись,

І всі, по давньому звичаю,

Ми заспівали й розійшлись.

Вже інші друзі на повірку

Ставали в ряд, ішли на бій.

І-геть к чортам недавню спірку,

Хто був із нас тоді правий!

А все ж, коли на ратнім полі
Стискав я вірний карабін,-
Про себе думав мимоволі:
А як Манило? Де-то він?

Він теж, казали потім люди,

Против свою гарячу кров,

Упав, прострелений у груди,

Фашиста смертю поборов.

І серце ніби защеміло,

Коли війна дала відбій,-

Так он воно який Манило!

А я й не думав... Значить, свій.

Хоч наганяв на душі смуту,

А халь, земля йому пером.

Бував, навіть кривду люту

Не гріх нам згадувать добром.

І знов хита бунтують на привіллї,

Цвіте українське небо голубе.

Багато літ лежав ти у могилі,

В яку колісь я поховав тебе...

Багато літ твоя журилась мати,

І хоч на світі не була чудес -

З гнилої труповинної загати

Ти раптом підійнявся і воскрес.

Аж он куди змели тебе вітри!

Ну, як^м тому світі, говори!

Без галасу й скавулячого тона

По радіо, де маш чистоган,-

Якого нарзав ти марафона

Через Берлін туди - за океан?

Ого, де опинився! В Аргентині?..

То як воно тобі живеться нині?

Воно, звичайно, важко сй же сй

На смітнику ходить біля курей,

А от коли завіршувати плітку -

То, о-го-го! - чимало підробітку!

Згинається і гикаєш від лести,

Хоч на брехні, а треба заробити.

І тільки більше совісті і честі

Тобі в людей нічим не відкупить...

Вітійствуй і кричи собі, Манило,

А наша правда ходить по землі.

Тебе я закопав давно в могилі

З тавром ганьби й прокляття на чолі!

Олесь ЖОЛДАК /журн. "Дніпро", ч.2, 1962; книга "ПЕРЕВЕСЛО", Київ, 1964/

...Підлотнило!

Повертаю твоє писанило,

Графоманило!

Не шли мені, хуліганило,

Брундило, таке хашило...

Щоб тобі кишки покрутило,

Дурне Петляріло!

НЕЕДМОНТНИЛО/Яр С.? /

...Може це і проза,

Метафор немає...

З полтавського воза

Гриць й на тебе срас.

Не чіпайся гладко

З Грицем Стріхобровим.

Всадим ніж в лопатку -

Не будеш здоровим...

Ти сиди тихенько

Нижче від травиці

Й плоди помаленько

Байки із гузиці.

Засмерділе сало

Не пхай людям в рило,

Бо життя пропало,-

Стережись, Манило!

Грицько СТРИХОБРОВИЙ/І.Ш.?

Коментарі, як кажуть, зайві. Далі буде. ІМ.

Читайте, передплачуйте й підпишітьте "Волосо-жар"/сузір'я Плейди/! Наступні числа одержуватимуть тільки передплатники та Редакція.

Іван С.

ЛИСТ З ТОГО СВІТУ
/Миколи С.СТЕПАНЕНКОВІ - віцепрезидентові
УКР.НАЦ.РАДИ/

Я Вас люблю любов"ю брата,
А може бути ще й ніжніш,
І хоч Вам владу відібрато,
Мені Ви стали ще миліш...

Дебют у "ВОЛОСОЖАРІ"
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Я Вас люблю, як кішка мишу,
І, будьте певні, не залишу.
Спитайте у народніх мас,
Як я закоханий у Вас.
Люблю запал Ваш емоційний,
Ваш правий рух революційний,
Всі Ваші заходи й манери...
Якої ж Вам ще холери?!
Хоч справа й не була легка,
Але ми пхнули Вас з ЦеКа...
І буду я безмежно радий,
Як "цофнем" Вас із УєНРади...
Я Вас люблю і так, і сяк,
Я навіть Вас люблю он як! -
Бо ж знає всяк, що за добряк
Ваш друг, соратник і "дурак"
Петро Кузьмич ще й
ВОЛИНЯК.

1970

В.ТУЛЕВІТРИВ ПАВУК І МУХА /Байка/

Дошкульна Муха у садку літала
І, правду кажучи, не помічала,
Що над вікном Павук сидів
Й старанно павутинку плів...
І несподіване нещастя сталося,
Що Муха в павутину ту попалася:
Павук сидить та тільки слуха,
Як там бренить і рветься Муха...
А потім так він розпочав:
/Усе я чув, бо там бував/:
- Предовгий час ти скрізь літала
І кров людську не раз смоктала...
Тож згинь, лінива дармоїдко!
З тобою й розмовляти гидко!..
Павук не був бруднастий "битник" -
Порожню Муху викинув на смітник,
Щоб там поволі доглівала
І працювати всім не заважала.
Мораль цієї басчки така:
Не всякий любить Павука...
Де б він не був, а не дармус:
На шкідників не раз полєс...
Коли ж Павук захоче їсти,
То стережіться всякі "істи".
1969,
Канада ...:

Ольга ТРЕТЯК ВПЕРЕД, ВПЕРЕД!

Стара Земля летить-кружляє
В туманах - в далечині буття...
А на Землі кипить-бує
Барвисте і гучне життя.
Назустріч зорі їй привіти
У ясних променях несуть
І в просторах несамовито
Громи заобрійні гудуть.
Яскрава блискавка регоче -
Вогнями простір розріза,
Вона немов скізати хоче:
Весела сунеться гроза!
Вперед, вперед! Нема спочинку...
Як вихор все летить-кружляє
У безкінечність... Ні на хвилю
Не зупиняється Земля!

Земля!.. Вона летить-кружляє
У далеч - зоряне буття;
Спасибі! - сонцю посилає
За розкіш, за красу життя...

Канада, 1970 ххх
В.Б О Л О Н К А

ЗА ВІТЧИЗНУ МОЛИВСЯ І ДОВГО НЕ СПАВ...
До ніг моїх квіти, схилившись, зів"яли
І довго з очей своїх сльози втирали,
І думали може про те, що і я:
Чи там ще не вмерла Вкраїна моя?..
До самого ранку дивився кудись...
І бачив: дороги у світ повелись
І трупи навколо - немов на війні -
Закуті в кайдани залізні, міцні.
І чув, мов у сні, вічний плач сироти,
Навкіл беззаконня і жихі кати...
А потім я бачив: матуся схилилась
Над трупом пожовклим... І Богу молилась...
І линув до мене крик-стогін людський:
Скрізь кривду я бачив, чув постріл гучний
І марив я вмерти в кривавім бою,
Щоб землю обняти навкіи своєю...
Квітки ж підняли всі голівки ясні:
Живи! - мов просили мене у півсні.
І тут зрозумів я - ще довго нам хить,
Добро для України робить і творить.
І квіти обнявши, я став на коліна -
І наша молитва до Неба летіла:
Я Рідного Бога просив і благав...
Моливсь за Вітчизну і довго не спав!
1953, Бельгія
--0--

Зліва направо: Елеонора Ленг, Ліда Манило та Варвара Тарасенко/Атлантик Сіті, 1969
Віра В-ЛО Ліді М-ЛО

Любов для поета - повітря,
Пісень найважливіша суть.
Він робить із серця палітру
І кров"ю малює красу.
Згоряє в коханні пекельнім,
Щоб вилонить пісні слова.
І раниць найближчих смертельно,
Щоб пісня нова ошила...
Приносить в офіру для пісні
Найкращі свої почуття,
Бо пісня для нього - це дійсність,
І пісня для нього - життя.
Канада, 1970

Кохання - битва двох статей: хінці
треба захищатися спочатку, чоловікові тре-
ба захищатися потім... - Ол. ДЮМА-син
/з "КНИГИ ВЕСЕЛОЇ МУДРОСТІ"
Іллі ДОЛІ-ПОПОВА, Київ, 1969/

ШАНОВНИЙ ПАНЕ МАНИЛО! Вашу книжку "БАЙ-КАР" одержав і перечитав.

Дуже дякую за подарунок.
7-III-54. З пошаном- Юрій ДИВНИЧ
-000-

ШАНУВАННЯ, ПАНЕ МАНИЛО! Дякую за листівку і за інформації. Та за рецензію... Ще не бачила "У.П.", може вже й с. Державин В. - злочинний старикашка, що на все бризкає свою піну. Він завжди тільки деструкцією займається.

7-У-53. Вітаю Вас- Докля ГУМЕННА
-000-

ВИСОКОПОВАЖАНИЙ Іване МАНИЛО! ... На халь, зайнятися докладним розбором "живих геніїв", як називаєте Гуменну й Г. Журбу, не могу: для такої роботи треба багато часу і спокою... Незабаром, здається, УВАН видасть II том "ОСту" Самчука, за нього, можливо, доведеться взятися, якщо він заслуговуватиме такої уваги... Цікаво мені було б знати, чи Ул. Самчук приймає участь у "Волосожарі"? З-під його пера виходять часом і дуже добрі речі 26-УІ-56. БУДЬТЕ ЗДОРОВІ! - Ф. МЕЛЕШКО
--00--

ПРИВІТ! Пане Іване, за "Волосожар" і лист дуже дякую. Думав раніше і тепер думаю: Ва ше покликання - писати байки, такі, скажім, як "Дві Ріки", що мені дуже подобаються.

Полемічних видань періодичного строю було дуже багато в таборах; минулося - нема й сліду... А декотрі з Ваших байок, я вірю, будуть колись в навчальних хрестоматіях з нашої новітньої літератури - скрізь на Україні. Пишіть байки! Зосереджуйтеся всіма душевними силами тут, - здійснійте своє покликання. Не розмінуйте срібного карбованця, Вам даного, на мідяки.

Не марнуйте часу на інші писання: його вже ніколи не можна буде вернути.

Будете їхати мимо, заїжджайте в оселю.

Я тут - без книжок. Тільки "Лірники"! Посилаю Вам одного.

Бажаю здоров'я
і успіху.-

Василь БАРКА

США, 1969

-000-

/Далі буде/

Д Р У З І журналу

ВИСЛАЛИ НА ПРЕСФОНД:

Я. Сокил-20 дол.; Ів. Сандул-15 д.; Олена Барановська-4 д.; Ол. Де Шудрий-10 д.; М. Колісник-5.00;

Л. Пилипенко-15 д.; В. Б.-ка

20 д.; А. Міскевич-10 д./книжки і передп./; О. Безушко-3 д./передп. і пресф./; Прот. М. Федорович-8 д.; П. Кірик-10 д.; Н. Турчманович/книжки і передп./-7 д.; В. Тулевітрів-16;

П. Король-5.00; М. Яремко-8.00; М. Костка-4.00;

Д-р М. Мовчан-30.00; М. Голуб-2.00; О. Третяк-

4.00/кн. і передп./; Мих. Лозовий хоче подару-

вати нам 90 акрів лісу в ШТАТІ МЕЙН, - виш-

літь нам краще 90 дол.; Д-р М. Гнатчук-15.30

/кнж. і передп./; Р. Кушнірчук-12.00; А. Куш-

нір-10.25; А. Кобаса/кнж. і передп./-30.00; В.

Волчок-3.00; Ів. Діденко-4.00; інж. С. Зеркаль-

2.00; І. Костик висл. 3.00. Крім того, Я. Сокил

, В. Тулевітрів та В. Болонка прислали нових

передплатників! - ХТО НАСТУПНИЙ?...

Сподіваємося, що завдяки фінансовій

підтримці наших друзів і прихильників,

ми ще будемо видавати "ВОЛОСОЖАР" справж-

нім друком... Запевняємо всіх, що ми можемо

програти одну-дві битви з нашими ворожень-

ками, але ми ніколи не програємо всієї вій-

ни!

В білому полі на білих коні
Квість майнула премила;
В білому полі на білій стерні
Впав я, мов лицар Могила.

Так прошуміло сто тисяч століть...

В Дикому Полі - Аттила...

Потім пробудження день... Геракліт

Тихо сказав: "Ну, до діла!

Палахкотить в твоїм зорі стозор -

З Богом дерзай і не кумкай!"

Потім прибув і сказав Піфагор:

"Знав тебе й твою думку...

Смерть, тобі, певно, давно не страшна -

Іскра душі світ проріже...

Ти з України? Все мудрість-весна

Лине в твоє Запоріжжя.

Там, мов лелеки, леліють дуби,

Ходять на Хортицьких кручах;

Там і комбайну, і стукіт гарби...

Й мова бентежна, співауча!"

Спав у степах я сто тисяч століть,

Тирса, мов вічність, шуміла...

Потім пробудження день. Геракліт

Мудро промовив: "До діла!"

Так я і лину тепер, мов у сні,

Пружить Пегас дужі крила:

В рідні роздоллі колісць навесні

Воля заграс стосила!

Атлантик Сіті, 1970

000

Дружис

П У П

НОВОЇ ГВІНЕЇ

Українська імперія - Сполучені Штати

України/СШУ/, з допомогою США, вже захопила,

вже заграбля майже весь світ: куди б ви

не пішли чи куди б ви не поїхали - скрізь

панують і аркодужать наші люди. Навіть на

далекій і казковій, мов Жар-Птиця, Новій

Гвінеї живуть-працюють Папуаси Українсько-

го Походження/ПУП Нової Гвінеї/... Мають

вони свої Церкви, Народні Доми, готелі й

оселі, навіть мають фабрику, в якій виробля-

ються такі необхідні речі, як намордники.

За останні роки ПУП Нової Гвінеї замо-

вив/за готівку! ах І9 прим. "Волосожару"

та 3 прим. "Лисого Микити". Найбільше до-

сягнення ПУПу Землі чи то пак Нової Гві-

неї - комфортабельний, соняшний, мов рідні

соняшники, незалежний Український Цвинтар.

Лежать на тому преславному Цвинтарі генії

і нездари, ждучи Нового Потопу - може хоч

він їх винесе на Київські Золоті Гори!

Молоде Покоління "папуасів", як і скрізь,

асимілюється. Старші "папуаси" кажуть:

"Церкви - наші, Народні Будинки - наші, а

діти - не наші..." Запитуюмо: куди ж дивля-

ться і що роблять УНРАДА, УККА, КУК, СТУК та

різні СУЖИ? Невже потоне, мов Атлантида,

в асиміляційному морі ПУП Нової Гвінеї?!

Нарешті куди дивляться і що пишуть напіва-

асимільовані часописи "Хлібороб" та "Голос

Рака"! Останньої назви не вимовляйте ду-

же голосно і дуже швидко... Ех, да ухнем!

Атлантик Сіті, 1970. Іван Дніпряк

ДО УКРАЇНСЬКИХ КНИГАРЕНЬ: "Арка"/Едмонтон/,

"Плай"/Торонто/, "Арка"/Нью-Йорк/, Укр. кн.

гарня/Англія/, Оріон/Філадельфія/ та ін. Про

симо ласкаво не тільки поширювати в с і

наші видання, а й належно за них розрахову-

ватися. Якщо ж не буде від вас "ні слуху,

ні диху", ми вимушені будемо вислати відпо-

відну скаргу до ЦК ПУПу/див. вище/ або до

президії ОУП "Слово": БЕРІТЬ ПРИКЛАД з украї-

MR. I. MANYLO,

Cumberland Rd.,

Millville, N. J. 08332, USA